

asbider

AKADEMİ SOSYAL BİLİMLER DERGİSİ

Cilt: 13 / Sayı: 3
ISSN: 2667-4866

AKADEMİ SOSYAL BİLİMLER DERGİSİ

ISSN: 2667-4866

EYLÜL 2026

Cilt: 13 Sayı: 3

KURUCU FOUNDER

Prof. Dr. Mehmet Naci BOSTANCI

BAŞ EDİTÖR EDITOR IN CHIEF

Doç. Dr. Şahika GÖKMEN

EDİTÖR EDITOR

Dr. Fatih ÇELİK

ALAN EDİTÖRLERİ FIELD EDITORS

İKTİSADİ, İDARİ VE SİYASİ BİLİMLER ECONOMIC, ADMINISTRATIVE AND POLITICAL SCIENCES

Doç. Ravshan GOZİYEV

Dr. Mehmet Bora SANYÜREK

Dr. Hamza ÖZÇİFTÇİ

Dr. Öğr. Üyesi Rüya KARCI

Dr. Öğr. Gör. Doğuş BEYAZTAŞ

Dr. Öğr. Üyesi Arzu Maltaş EROL

Dr. Öğr. Üyesi Ceren CAMKIRAN

TİCARET VE TURİZM COMMERCE AND TOURISM

Dr. Öğr. Üye. Mert ÖĞRETMENOĞLU

DİL, EDEBİYAT VE SOSYAL BİLİMLER LANGUAGE, LITERATURE AND SOCIAL SCIENCES

Doç. Nilüfer Aka ERDEM

Dr. Fatih ÇONGUR

Doç. Dr. Aynur Aydın Qızı İbrahimova

İNGİLİZCE DİL EDİTÖRÜ ENGLISH LANGUAGE EDITOR

Prof. Dr. Aslı Özlem TARAKÇIOĞLU

EDİTÖR YARDIMCILARI EDITOR ASSISTANTS

Dr. Gülşah ALTUĞ

Dr. Esra GÜNGÖR KILIÇ

DİZGİ TYPOGRAPHIC/LAYOUT

Arş. Gör. Büşra KARAGÖZ

İDARE MERKEZİ YAZIŞMA VE HABERLEŞME

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
Emniyet Mahallesi, Abant Sokak No: 10/2 E Blok Kat:7 Yenimahalle/Ankara

Tel: (0312) 202 8303

asbider@hbv.edu.tr

İNDEKS BİLGİSİ

Akademi Sosyal Bilimler Dergisi (ASBİDER)

EBSCO ve SOBIAD tarafından taranmaktadır.

This article is licensed under a Creative Commons Attribution-Noncommercial 4.0 International license.
Bu makale Creative Commons Atıf-Gayri Ticari 4.0 Uluslararası Lisansı ile lisanslanmıştır.

asbider

AKADEMİ SOSYAL BİLİMLER DERGİSİ

ANKARA
HACI BAYRAM VELİ ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

DANIŞMA KURULU INFORMATION BOARD

Prof. Dr. Ali DUYMAZ	Balıkesir Üniversitesi Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Ayla Sevim EROL	Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Ayşe Fatma EROL	Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
Prof. Dr. Erdal AKSOY	Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
Prof. Dr. Behçet Kemal YEŞİLBURSA	Bursa Uludağ Üniversitesi
Prof. Dr. Hafez ABDO	Sheffield Hallam University
Prof. Dr. Halil Rahman ACAR	Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
Prof. Dr. Hamit COŞKUN	Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Prof. Dr. Hülya ARGUNŞAH	Erciyes Üniversitesi
Prof. Dr. Işıl ÖZYILDIRIM	Hacettepe Üniversitesi
Prof. Dr. İbrahim Efe EFEOĞLU	Adana Alparslan Türkeş Bilim ve Teknoloji Üniversitesi
Prof. Dr. İlker ALP	Trakya Üniversitesi
Prof. Dr. Jülide YILDIRIM ÖCAL	TED Üniversitesi
Prof. Dr. Kemal GÖRMEZ	Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet Mahfuz SÖYLEMEZ	İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet VURAL	Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
Prof. Dr. Metin EKİCİ	Ege Üniversitesi
Prof. Dr. Muhittin ACAR	Hacettepe Üniversitesi
Prof. Dr. Murat TOSUN	Atatürk Üniversitesi
Prof. Dr. Özden YALÇIN KAYA ALKAR	Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
Prof. Dr. Pınar GÖZLÜK KIRMIZIOĞLU	Sivas Cumhuriyet Üniversitesi
Prof. Dr. Tülen SANER	Yakın Doğu Üniversitesi
Doç. Dr. Ahmet BARBAK	İzmir Katip Çelebi Üniversitesi
Doç. Dr. Ahmet Hulusi AKKAŞ	Erciyes Üniversitesi
Doç. Dr. Elif YILMAZ FURTUNA	Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
Assoc. Prof. Dr. Ioannis KARRAS	Ionian University
Doç. Dr. İbrahim AKKUTAY	Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
Doç. Dr. Nevfel BOZ	Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ebru AK	Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Emel KAYNAKCI	Akdeniz Üniversitesi

Yapay zekâ, yalnızca teknolojik bir gelişme değil; bilgiye erişimden bilimsel üretime, eğitimden çalışma hayatına kadar pek çok alanı dönüştüren güçlü bir değişim dinamiği olarak hayatlarımıza eşlik etmektedir. Sosyal bilimler açısından ise yapay zekâ hem araştırmacının kullanımına sunulan yeni bir araç hem de insanı, kurumları ve toplumu dönüştüren önemli bir araştırma alanıdır.

ASBİDER'in bu sayısını yapay zekâ temasına ayırırken, bu dönüşümü farklı sosyal bilim disiplinlerinin bakış açılarıyla ele almayı amaçladık. Yapay zekânın sunduğu olanakların yanında; akademik etik, özgünlük, yöntem ve bilimsel sorumluluk gibi konuların da yeniden düşünülmesi gerektiğine inanıyor ve dergi olarak bu konudaki farkındalığa katkı sağlamayı amaçlıyoruz. Teknoloji ne kadar gelişirse gelişsin, dijital dünya bizleri nereye savurursa savursun bilimsel sorumluluklar devredilemez. Araştırma sorusunu kurmak, bilgiyi sorgulamak, doğrulamak ve yorumlamak hâlâ araştırmacının temel sorumluluğudur. Bu nedenle mesele yalnızca yapay zekâyı kullanıp kullanmamak değil; aynı zamanda onu bilimsel titizlik ve etik ilkeler çerçevesinde nasıl kullandığımızdır.

Bu özel sayının, yapay zekâ ile sosyal bilimler arasındaki giderek güçlenen ilişkiye katkı sunmasını diliyor; değerli yazarlarımıza, araştırmacılarımıza, hakemlerimize, yayın kurulumuza ve emeği geçen herkese teşekkür ediyorum.

Doç. Dr. Şahika Gökmen

Baş Editör

Akademi Sosyal Bilimler Dergisi (ASBİDER)

İÇİNDEKİLER CONTENTS

MAKALELER ARTICLES

ARAŞTIRMA MAKALESİ

Musa Hatipoğlu, Selma Meydan Uygur

104-123

MAPPING THE THEMATIC EVOLUTION AND INTELLECTUAL STRUCTURE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN TOURISM MARKETING: A BIBLIOMETRIC ANALYSIS AND CONCEPTUAL DIRECTIONS FOR MARKETING 6.0

Turizm Pazarlamasında Yapay Zekânın Tematik Evrimi ve Entelektüel Yapısının Haritalandırılması: Bibliyometrik Bir Analiz ve Pazarlama 6.0 İçin Kavramsal Yönelimler

DERLEME

Adem Nefayaz

124-140

DİJİTAL YANKIDAN ENTELEKTÜEL SENTEZE: YAPAY ZEKÂ ÇAĞINDA BİLGİNİN DÖNÜŞÜMÜ ÜZERİNE SİSTEMATİK BİR DERLEME

From Digital Echo to Intellectual Synthesis: A Systematic Review on the Transformation of Knowledge in the Age of Artificial Intelligence

ARAŞTIRMA MAKALESİ

Teoman Tağtekin

141-157

BANKA GİDER YÖNETİMİNDE FİNANSAL TEKNOLOJİLER VE YAPAY ZEKÂ

Financial Technologies and Artificial Intelligence in Bank Expense Management

Şebnem Kalmaz

158-169

AÇIK DENETİM BORSASI: DENETLENEN DENETİM TEMELLİ KÜRESEL YAPAY ZEKÂ GÜVENLİK VE YÖNETİŞİM MODELİ

Open Audit Exchange: A Global AI Safety and Governance Model Based on Audited Oversight

Kadir Gökoğlan

170-185

DENETÇİ YETKİNLİĞİNİN DENETİM KALİTESİNE ETKİSİNDE YAPAY ZEKÂNIN ROLÜ: DENETÇİ GÖRÜŞLERİ ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA

The Role of Artificial Intelligence in the Impact of Auditor Competence on Audit Quality: A Study Based on Auditor Perspectives

Oya Güler

186-200

EĞİTİMDE YAPAY ZEKÂ VE DİJİTAL SÖMÜRGEÇİLİK: BATI MERKEZLİ ALGORİTMALAR YEREL PEDAGOJİLERİ NASIL DÖNÜŞTÜRÜYOR?

Artificial Intelligence and Digital Colonialism in Education: How Do Western-Centric Algorithms Transform Local Pedagogies?

Muhammed İsmail Bulut

201-217

ÜRETKEN YAPAY ZEKÂ ÇIKTILARINDA ESER VE ESER SAHİPLİĞİ VE YAPAY ZEKÂYA KİŞİLİK TANINMASI PROBLEMATİĞİ

Copyrightability and Authorship of Generative AI Outputs: The Question of AI Legal Personality

Muharrem Cihad Özler, Tolga Temuçin

218-232

AI-SUPPORTED MITIGATION OF COGNITIVE BIASES IN STRATEGIC DECISION SUPPORT SYSTEMS: A CONCEPTUAL MODEL

Stratejik Karar Destek Sistemlerinde Bilişsel Önyargıların Yapay Zekâ Destekli Sınırlandırılması: Kavramsal Bir Model

DERLEME

Ömer Can Çevik, Tuba Tümtür

233-255

AI AND AGEISM: DIGITAL EXCLUSION AND WORKPLACE CHALLENGES FOR OLDER INDIVIDUALS

Yapay Zekâ ve Yaş Ayrımcılığı: Yaşlı Bireyler İçin Dijital Dışlanma ve Çalışma Yaşamındaki Zorluklar

ARAŞTIRMA MAKALESİ

Menekşe Yavuz

256-273

SAİT FAİK'İN ANLATI EVRENİNİ YAPAY ZEKÂ İLE OKUMAK: *PAPAZ EFENDİ* ÖYKÜSÜNDE DİJİTAL SEMİYOLOJİK AĞ HARİTALANDIRMASI

Reading Sait Faik's Narrative Universe Through Artificial Intelligence: Digital Semiotic Network Mapping In The Short Story "Papaz Efendi"

Beyzanur Virdil, Abdullah Uzun

274-293

YEREL HİZMETLERDE YAPAY ZEKÂ KULLANIMI: TÜRKİYE'DE BÜYÜKŞEHİR BELEDİYELERİNE YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA

The Use of Artificial Intelligence in Local Services: A Study on Metropolitan Municipalities in Türkiye

Mehmet Uğur

294-312

YAPAY ZEKÂ TÜRLEŞMESİ HİPOTEZİ: TÜRK DÜNYASI SERMAYE PİYASALARININ BÜTÜNLEŞME SÜRECİNDE ALGORİTMİK MONOKÜLTÜR VE SİSTEMİK KIRILGANLIK ÜZERİNE KAVRAMSAL BİR ÇERÇEVE

The AI Speciation Hypothesis: A Conceptual Framework on Algorithmic Monoculture and Systemic Fragility in the Integration Process of Turkic World Capital Markets

Erkan Solmaz

313-328

YAPAY ZEKÂ ÇAĞINDA NİŞ MEDYA VE GAZETECİLİĞİN DÖNÜŞÜMÜ: SİSTEMATİK BİR
LİTERATÜR TARAMASI

The Transformation of Niche Media and Journalism in the Age of Artificial Intelligence: A Systematic Literature
Review

ARAŞTIRMA MAKALESİ

Burcu Karaca

329-342

YAPAY ZEKÂ VE MESLEKLERİN DÖNÜŞÜMÜ

Yapay Zekâ ve Mesleklerin Dönüşümü